

[Økonomi- og arbejdsministeren.]

kaldte 2 værelses lejlighedssystem også skulle skyldes manglen på faglært arbejdskraft.

Jeg er helt enig i, at der foreligger et problem på dette område, men tror, at det skal løses ad ganske andre veje. Jeg tror, de bedste midler på dette punkt vil være sæsonudjævning af byggeriet og en større anvendelse af de såkaldte utraditionelle byggemetoder. F. eks. har murerne her i landet gennemsnitlig hele året rundt en ledighed på ca. 13 pct., men således fordelt, at den ryger op på 20—30 pct. om vinteren, hvorimod den om sommeren til gengæld ryger meget, meget lavt ned, næsten forsvinder. Det er klart, at den bedste måde at komme denne rent tidvise knaphed på murerarbejdskraft til livs vil være at få en sæsonudjævning, så man får gennemsnitsledigheden bragt ned fra ca. 13 pct. til 3—4 pct. og således, at vinterledigheden reduceres tilsvarende.

Det utraditionelle byggeri vil i vid udstrækning kunne bøde på den mangel, man mener at kunne konstatere på visse tider af året, selvom der måske stadigvæk vil være visse flaskehalse tilbage, som man må forsøge på anden måde at udvide. Det er da også de retningslinier, man i boligministeriet arbejder efter, det er de saglige linier, man arbejdede efter i den foregående boligministers tid, men det foreliggende lovforslag ytrer den allerstørste mistillid til denne fremgangsmåde og vil vel i virkeligheden slå den udvikling, man her er inde på, i stykker, hvis det blev gennemført.

Lovforslagets bemærkninger om sammenhæng mellem byggeriets omfang, især mellem det såkaldte 2 værelses system og den påståede mangel på faglært arbejdskraft, tror jeg nok, man helt kan se bort fra. En sådan forbindelse findes nok ikke i særlig stærk grad. Når man har haft altfor mange lejligheder i typen af 2 værelses lejligheder, skyldes det i langt højere grad prisen på boliger, der har ligget så højt, at den store del af dette lands befolkning på grund af lave lønninger og lav levestandard desværre har været henvist til at måtte bosætte sig i altfor små lejligheder. Det er imidlertid også et problem, man ikke mindst indenfor det sociale byggeri er gået i gang med, og det er mit indtryk, at gennem det

sociale byggeris samarbejde med boligministeriet er man kommet ind i en udvikling, der efterhånden skulle komme 2 værelses systemet til livs.

Også det uddannelsesmæssige spiller jo sin store rolle i dette lovforslag. Man udtaler fra de ærede forslagsstilleres side, at man ikke ønsker at underminere mesterlæren. Det er formentlig et fromt ønske, der udspringer af en dårlig samvittighed. Hvis dette lovforslag virkelig blev gennemført, kan jeg ikke se andet, end at det dog ville underkende mesterlæren. Jeg tror, vi i dette land skal værne om mesterlæren. Dermed være slet ikke sagt, at vort læresystem ikke på visse punkter — måske især indenfor industrien — efterhånden bør tilpasses mere moderne forhold, det tror jeg i og for sig gerne, men jeg tror absolut ikke, man når noget rationelt i denne henseende ved den fuldstændig tilfældige metode, dette lovforslag vil føre med sig, hvis det blev gennemført. I et vist omfang kan disse uddannelsesproblemer løses, ikke alene ved at skaffe flere faglærte, f. eks. murere, men ganske særligt ved at skaffe særlig dygtige arbejdsmænd til aflastning gennem nye produktionsformer. I denne henseende tillægger jeg statens arbejdsmandskursus og planerne om en udbygning heraf den allerstørste betydning.

Jeg har med disse kommentarer villet begrunde den indstilling til lovforslaget, jeg gav udtryk for i min indledning, og min konklusion må altså være, at det lovforslag, der her er lagt frem for os, ikke er egnet til at løse de problemer, det sigter på.

Ordføreren for forslagsstillerne (Henry Christensen): Selvom jeg ikke er i stand til at bringe den højtærede minister nogen tak for tilslutningen til det lovforslag, venstre og konservative her har fremsat, er jeg i hvert fald i stand til at bringe den højtærede minister en tak for en klar erkendelse af, at det er et meget betydeligt problem, der her foreligger, og som er baggrund for det fremsatte lovforslag. Den højtærede minister erkendte jo blankt, at her er et stort problem, et problem, der ikke mindst i efterkrigsårene har været meget betydeligt.

Sagen er jo den, at vi her i Danmark indenfor arbejdsorganisationen vel har mere stive former, end man har de fleste andre